

Marijin List

MARIJIN LIST

VI. Mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani od 25. do 30. julija.

Stanovanja! Stanovanja! Stanovanja! Poleg skrbi, kako potrebni denar spraviti skupaj, je glavna skrb pripravljalnega odbora za mednarodni kongres Kristusa Kralja zdaj ta, kako dobiti stanovanj za inozemske, kakor tudi za domače goste. Prosimo in zopet prosimo: Naznanite „Putniku“ v Ljubljani vsa razpoložljiva stanovanja; z eno, kakor tudi z več posteljami! Nihče pa naj ne išče in ne oddaja stanovanj sam na svojo roko — brez zveze s „Putnikom“! Vse mora biti koncentrirano, sicer lahko nastane velika zmeda. Vsak sme pač iskati stanovanj, a vse treba naznaniti „Putniku“, da ima ta o vsem evidenco. Pokazalo pa se je, da posameznih stanovanj bolj daleč od Ljubljane za kongresiste ne bo mogoče uporabljati, če nimajo zveze z železnico ali avtobusl zjutraj in pozno zvečer, ker se bodo udeleževali večernih prireditev in bi v pozni uri ne mogli do svojih posameznih bivališč. Le tam je to mogoče, kjer je železnica ali je več stanovanj skupaj in na razpolago avtobus, ki jih zjutraj vozi skupno v Ljubljano in zvečer skupno nazaj. Pač pa v Ljubljani, kakor daleč vozi tramvaj, prosimo vsa stanovanja brez izjeme.

Čemu toliko denarja? Nekateri vprašujejo, čemu treba toliko denarja za kongres, kdor nima vplogleda v vso stvar, si res ne more misliti, koliko taka velika prireditev stane. Koliko je potrebnih in kako velike vsote hitro narastejo. Bodite pa prepričani: pripravljalni odbor za mednarodni kongres denarja ne razsiplje, marveč dela varčno. Finančni odsek, ki ima skrbeti, da se denar dobi skupaj, pa da se tudi prav porabi, je proračune, ki so mu jih predložili posamezni odseki, močno znižal, a vzlic temu je potrebna še velika vsota, ako se hoče vsaj za silo primerno vse prirediti.

Ali ni kongres predraga stvar? Tudi to vprašanje se je že slišalo. Kdor visokih ciljev kongresa nima pred očmi, utegne tako misliti. Ko bi bila to samo dva ali petdnevna slavnost, potem pa vsega konec, bi bil to res dokaj drag „špas“. Zdi se, da mnogi še ne razumejo velike ideje, zato se vprašujejo: Čemu ta potrata? To bi se dalo drugače bolje porabiti. Pa že v narodnem oziru bo svetoven kongres v Ljubljani toliko pridobitev, da je samo iz narodnih motivov vredno zanj nekaj žrtvovati. Seveda pa je narodni moment pri tem nekaj postranskega. Duhovne dobrine se pa z denarjem sploh odplačati ne dajo. Kdor za kongres Kristusa Kralja kaj daruje, naj bo prepričan, da pomaga graditi veliko stavbo kraljestva božjega, ki bo blagodejne sadove rodila za pozne rodove. O tem bo treba še več govoriti, da bodo vsi verni Slovenci prepričani o velepomembnosti mednarodnega kongresa, ki ga imajo letos v svoji sredi. Ker je kongres mednaroden, se je odbor obrnil tudi na nekatere druge dežele, da bi kaj prispevale k stroškom kongresa. Kakšen pa bo uspeh te prošnje, še ni znano. Nekaj malega prispevkov je že prišlo od drugod, več pa bi bilo še želeli.

Znižana voznina. Udeležba na kongresu je zelo odvisna od tega, kako bo voznina na kongres znižana. Polovična voznina je za one, ki pridejo samo v soboto popoldne ali v nedeljo, itak dana. A pravkar je odbor dobil sporočilo, da sta Italija in Madžarska dovolili polovično voznino na kongres v Ljubljani. Upati je, da je bodo dovolile tudi druge države. To je veliko priznanje našemu kongresu od strani tujih držav. Kaj pa naša domača? Če druge polovično, koliko naša? Zaprošena je četrtinska voznina. Če so tuje popustile polovico, je pričakovati, da bo domača popustila tudi polovico, tega, kar nedeljski izletniki že itak imajo. Po vsej pravici pričakujemo, da bo naša železniška uprava tudi toliko vpoštevala važnost tega kongresa kakor druge države, saj bo ravno zanjo največjega pomena.

Senjsko — modruški škof na kongresu! Senjski škof, prevzy. g. dr. Burič Viktor nam sporoča, da se bo osebno udeležil kongresa. Vsem članom

LETO 35.

8. JULIJA 1939.

ŠTEV. 7

*ZDRAVA, MILOSTI PUNA, GOSPOD JE S TEBOV,
BLAGOSLOVLENA SI TI MED ŽENAMI. (Luk. 1. 28.)*

Milosti puna si, Mamika. Te mesec, julija 2, obhajamo god tvojega obiskavanja pri teticí, sv. Elizabeti. Pri tom obiski se je zglasila najlepša pesem sveta, tvoj Magnificat. „Magnificat anima med Dominum — Hvali moja dúša Gospoda“, si zaspevala. I povedala si tídi zrok svojega hvalospjeva: „Ar mi je včino velike reči, ki je mogočen“. Ta velika reč je, ka si, Mamika zlata, puna milošče, ka ti dúšo obsipava tak boža lúbezen, kak nas obsipavajo grehi. Ti si samo lúbiti znala, grešiti nikdar po velikoj božój dobroti. Mi smo drevo, ki je nagnjeno na greh, na slabo, na pogúbo. Ti si drevo, ki je nagnjeno samo na večno lúbezen, na Boga. Ti grešiti nesí mogla po čúdnoj milosti Boga, ti si samo lúbiti mogla. Mi smo vsaki den v nevarnosti, da znamo Boga zgúbiti po smrtnom grehi, tebe ta nevarnost nikdar ne obdajala, ti si se nagibala samo na Boga i zajímala ž njegove večne lúbezni samo lúbezen i to vsikdar vekšo i vsikdar popolnejšo. O kelikokrat se dúša razjoče na sveti, ka je zgúbila Boga, ar je raj mela nasladnost tela, neredno pijačo, prepovedano jelo, kak njegovo zapoved. Ti, Mamika, nesí nikdar točila te skuze, ar si v milosti punoj iskala i spunjavala vsikdar junaško vse bože zapovedi. Mamika, reši nas najvekše nesreče sveta, reši nas smrtnoga greha. Vekšega bogastva i sreče i blaženosti nega, kak je Bog, zato njega zgúbiti je najvekša nesreča. Boga pa zgúbimo, če samo eden jedini smrten greh včínimo. Reši nas, Mamika, ki nikšega greha nesí nikdar poznala, reši nas smrtnoga greha. Gda se zbúdi skúšnjava tela, zavarvaj nas, čista Mati! Gda nas obda skúšnjava pekla, skrij nas pod plašč, mogočna Devica! Gda se nam zasmeha skúšnjava sveta, pokaži nam svoje s sedmerimi meči prebodjeno Srce, žalostna Mati! Mamika reši nas smrtnoga greha.

Srčen.

Dühovništvo katoličanske Matere cerkve je Boži Sin, Kristuš, sam osebno nastavo.

Gda je Kristuš stao pred židovskim višešnjim dühovnikom, Kaifom, je te raztrgao svojo obleko, gda je Kristuš jasno potrdio, da je on Sin Boži. Z trganjom obleke se je raztrgalo dühovništvo staroga zakona, štero ne bilo večno, nego od Boga nastavleno, da pripravi pot za prihod večnoga dühovnika, Kristuša. Kak je Kaifa razglaslo sodbo: „vreden je smrti“ i Kristuš to sodbo sprejeo i pripraven bio vmreti za človeči rod, je Kristuš, kak večni dühovnik novoga zakona nastopo svojo službo, židovsko dühovništvo je pa leglo v grob. Gdä so židovje zapečatili grob Kristušov, ka on ne bi mogo ž njega, so zapečatili grob svojega dühovništva, štero nikdar več ne stanolo i ne stane.

Prek celoga sveta segajoči dühovniški stan kat. Matere-cerkve, se loči po svojem bitji, svojem začetki, po svojih düžnostaj i nalogaj od vseh svecko-zemelskih stanov i pozvanj. Svecko-zemelska pozvanja: obrtniško, gospodarsko, trgovsko itd. zavisijo vsikdar od gospodarskih, družabnih i prosvetnih potreb časa. Zato so se svocko-zemelski stani vsikdar preminjavali, gda rasli, gda šli doli, dostakrat pa ščista preminoli. Pa čeravno so stani, šteri so povezani s potrebočami človeče nature, i so stari kak samo človeštvo, so vsikdar bili podvrženi spremembam. Mislimo tü, pravimo, na prehrano i zdravljenje človeče narave. Ka so negda jeli lüdje, se dnesden niti stvari ne dava, i s kem so se negda lüdje vračili, je dnesden popolnoma zavrženo. Spremembe v jedri, spremembe v bitji.

Katoličansko dühovništvo pa je v svojem bitji i v svojem jedri ostalo popolnoma nespremenjeno od Kristušovoga časä naprej i vživa tisto pravico, kak Kristušova vera i cerkev, šterivi od Kristušovih časov naprej sta se ne spremenili. Ne se je spremenilo kat. dühovništvo, ar je *Kristuš, Boži Sin*, tisti, ki je nastavo kat. dühovništvo. Kristuš njemi je dao vsebino i namen, on je postavio v središče, v od njega postavljenoga zveličavnoga reda. I kak je Kristuš večni, i kak je od njega pridobljeno zveličanje večno, ravnotak je i mora biti od njega nastavleno dühovništvo večno.

V vsakoj düši žive težnja po Bogi. Zato je pa človeštvo v vsakih časaj iskalo stan, ki bi je vezao z Bogom. Najbole zblojeni poganje, ki so les pa kamen molili, so meli dühovniški stan, šteri naj bi je pripelao k tistomi bitji, ki je stvoro i nje i svet. A to dühovništvo je blodilo, prave poti za zveličanje ne poznalo i je preminolo. Bilo je samo svedok, ka človeča düša potrebüje zveze z Bogom i skoz sto i stoletja kričalo po pravom, večnom dühovniki, ki spuni želo človečega srca i človeka pripela k Bogi. Ta žela človečega srca se je spunila, gda je Kristuš življenje dao na križi za človeči rod, kak toga večni boži dühovnik.

Kristuša je sv. Düh te posveto za duhovnika, gda se je včlovečo v Marijinoj nevtepenoj utrobi. Svojo duhovniško službo je pa zvršo, gda je na križi vmirajoč svoje življenje darüvao Oči nebeskomi, kak odrešilno daritev za grehe sveta. S tov svojov daritevjev je zastalno odstavo duhovništvo stare zaveze i njegovo daritev, štera je bila samo priprava za njegovo daritev, i je nastavo vsikdar trpeče, stalno, večno daritev, štero je položo v roke, od njega nastavljenoga duhovništva.

Jezušovo življenje i delo ne melo nikšega zemelskoga, nikšega naravnoga pomena. On je živo samo zato, da reši svet od greha, ga oslobodi krivde, njemi spravi milost, zveličanje i da človeštvo združü s svojim Bogom i Stvoritelom pa je ž njim na večne čase osreči v nepopisnom blaženstvi. A te svoj namen šče dosegnoti dokeč de svet goristao, v vseh časaj, v vseh pokrajinaj sveta i pri vsej lüdej. Zato mora on živeti i delati na skrivnosten način na sveti do toga konca. Žive i dela pa v svojoj cerkvi po svojih duhovnikaj.

Novomešnik: Balažič Matjaš.

Zato je nastavo Kristuš kat. Cerkev i kat. duhovništvo, naj v roke vzemeta delo posvečenja i zveličanja düš. V kat. cerkvi, kak sv. Pavel apoštol piše po sv. Dühi, naprej žive i naprej dela sam Kristuš. Kat. duhovništvo v toj cerkvi prevzeme v svoje roke vso delo zveličanja i je živo orodje, šker v Kristušovih rokaj, po šterom tečejo Kristušove milošče v düše, da se te posvetijo i rešijo.

Če je pa Cerkev, kak družba po rečaj sv. Düha *Kristušovo skrivnostno telo*, če je Kristuš sam glava toga tela, te moremo kat. duhovništvo imenüvati za živo srce toga tela. Po duhovnikaj teče vretina več-

noga življenja v cerkvi, po njih dobijo njene kotrige vse obilnosti bože milošče i božega blagoslova. Kristuš ne dao vsem kotrigam svojega skrivnostnoga tela oblast, da njegove milošče delijo, nego samo *nešternim kotrigam, štere je on sam za to do-ločo*. To nam najbolje jasno posvedoči zebiranje apoštolov. V evangeliumi sv. Lukača (VI, 12.) i sv. Marka (III, 13.) je popisano to zebiranje. Čte se tü, da je Kristuš celo noč na bregi

premelo i rano pozvao svoje vučenike k sebi i izmed njih odebrao dvanajset i njim je dao ime apoštol i „*zvolo je samo tiste, štere je šteo*“, pravi sv. Duh pri sv. Marki evangelisti. Samo tiste, štere je šteo i samo po celonočnoj molitvi i gor na bregi, bliže k nebi, naj s tem naznani visokost duhovniškoga stana, naj s tem naznani, da je duhovnik mož molitve, naj s tem naznani, da je duhovnik jedino od njega pozvani i zato jedino njega mora zastopati i njegovo zveličano delo na zemli nadaljivati.

Tem dvanajseterim apoštolom, prvim duhovnikom svojim, je Kristuš posvelo vso svojo skrb i nežno lübezen. S posebnov gorečnostjov se je potruđo, da zarazmijo njegov navuk, da spoznajo skrivnosti evangeliuma. Oni so vsaki den pri njem, da ga poslušajo i na njegovom zgledi vidijo, kakši morejo po njem tüdi oni biti. Oni so lüblenci njegovoga Srca, je za prijatele zove, šterim zavüpa i odkrije globočino svoje düše. On je njihov vučiteo, oni so njegovi vučenci. V toj družbi apoštolov z Jezušom se je odprlo prvo seminišče za vzgojo kat. duhovnikov, i profesor, vzgojiteo i ravniteo toga je bio sam Kristuš.

Tem svojim duhovnikom i teh naslednikom, vsem katoličanskim duhovnikom, je dao svojo božo oblast s sledečimi rečmi:

„*Kak je mene poslao Oča, poštem jaz vas.*“
(Jan. 20, 21.)

„*Ki vas poslüša, mene poslüša i ki vas zametava, mene zametava, ki pa mene zametava, zametava tistoga, ki me je poslao.*“
(Luk. 10, 16.)

„*Meni je dana vsa oblast v nebi i na zemli. Zato idite po celom sveti, včite vse narode i je kršćavajte v imeni Oče i Sina*

i sv. Düha i včite je zdržati vse, ka sam vam zapovedao. Glejte, jaz sam z vami vse dni do konca sveta.“ (Mat. 28, 18-20.)

„*Šterim odpüstite grehe, so njim odpüšćeni, i šterim je zdržite, so njim zdržani.*“ (Jan. 20, 23.)

„*Vse, ka na zemli zavežete, je zavezano i v nebesaj i vse, ka na zemli razvežete, je razvezano tüdi v nebesaj.*“ (Mat. 18, 18.)

Novomešnik: Gjuran Jožef.

I na zadnjoj večerji, gda je v roke vzeo krüh i vino pa oboje spremeno v svoje bože telo i božo krv, je apoštolom, dühovnikom i teh naslednikom zapovedao: „*To delajte v moj spomin.*“ (Luk. 22, 19.) To delajte, to je, vzemite krüh i vino i je spreminjajte v moje telo i krv, mešujte moji dühovniki. Dühovnik je po sv. meši pravi dühovnik. V šteroj veri nega od Kristuša nastavljenoga dühovništva, ki bi segalo gor do njega i mešovalo, tam pravoga dühovništva nega, tam so uradniki, predgarje, pokaparje, kričaćje, nikdar pa ne dühovniki. Pravi dühovniki so samo v kat. Cerkvi doma, samo tū je najdeš dūša, nindri indri ne.

Sveta Maticerkev je proti zmotam dr. Luthra na trientinskom cerkvenom zbori rāzglasila *versko istino* od kat. dühovništva, štera se etak glasi:

„Daritev i dühovništvo sta po božoj odredbi tak združeni, da je oboje obstojalo v vsakom zakoni. Gda je zato v novoj zavezi kat. Cerkev po odredbi Gospodovej sprejela vidno dar-

Novomešnik: Erjavec Janoš.

ritev presvetoga Oltarskoga Svestva, je potrebno izjaviti, da je v njej novo vidno i zvünešnje dühovništvo, v štero se je staro preneslo. To dühovništvo je pa nastavo isti naš Gospod Zveličiteo i je apoštolom pa teh naslednikom v dühovništvu dao oblast, da oživljajo, darüjo i delijo telo i krv njegovo, kak tūdi, da grehe odpüščajo i zadržavaju. Sveto pismo to svedoči i katoličanska Cerkev je vsigdar to včila“ (Trid. sess. 23. cap. 1. de Ord.)

To je navuk od kat. dühovništva, dragi verniki. Neskončna je oblast dühovnikova, nedopovedliva njegova čast, strašna njegova odgovornost — a vse to za vas, samo za vas, da ste vekomaj srečni. Če dūho-

vnika poštüjete, sebe poštüjete, če nje zametavate, sebe ste zavrgli. Poštüjete pa je te, če dosta i to den za dnevom molite za nje i se ravnete po njihovih navukaj, da živete sveto, Bogi dopadljivo življenje.

Letošnji novomešniki Slovenske Krajine.

Sveti Lovrenc Justiniani piše: „Ne bojim se trditi, da pri daritvi sv. meše največ pripomorejo molitve svetoga duhovnika, če ravno od vrednosti svete meše ne more nikaj odvzeti, niti k njej kaj dodati. Duhovnik naj pristopi k oltari kak *Kristuš*, je pri njem kak *Angeo*, naj mešuje kak *Svetnik*, naj daruje za ljudstvo kak *Svečenik*, naj prosi za nas kak *posrednik*, za sebe pa naj moli kak *človek*. To so imenitne, največjega občudovanja vredne reči, štere slišijo samo tistim možom, ki živijo duhovno življenje, ki nosijo v prsaj posvečeno srce i štere je Bog odebrao.“ (Sermo de Corpore Christi.)

Šestim sinom Slovenske Krajine odpirajo gornje reči pot do najsvetejšega djanja na sveti, do svete meše, štero prikažejo Vsegamogočnomi letos. Ponizno prosimo dobroga Pastira, naj je v obilnosti blagoslovi, da bodo svetniški duhovniki, da se njihove svete meše od prve do zadnje vršijo popolnoma po želi Jezušovoga Srca, tomi na največše veselje. Naši novomešniki letošnjega leta so sledeči prečasti gospodje:

Balažic Matjaš, rojen na Hotizi 1. 1912. febr. 18. Klasično gimnazijo dovršo v Maribori, istotak v Maribori bogoslovje. Posvečen 9. julija v Maribori. Prvo sv. mešo prikaže Vsegamogočnomi na Hotizi julija 16. Predgar: Zadavec Matjaš, župnik v Črensovcih.

Gjuran Jožef, rojen v Gomilicaj 25. jan. 1. 1913. 3 državno realno gimnazijo zvršo v Ljubljani, bogoslovje v Maribori. Posvečen 9. julija v Maribori. Prvo sveto mešo prikaže Vsegamogočnomi 23. julija v Turnišči. Predgar: Kolenc Ivan, oskrbnik fare pri Gradi.

Erjavec Janoš, rojen v Satahovcih 22. marca 1. 1912. Gimnazijo zvršo v Ptuiji, bogoslovje v Maribori. Posvečen 9. julija v Maribori. Prvo sveto mešo prikaže Vsegamogočnomi 16. julija v Soboti.

Zelko Anton, salezijanec, rojen v Kruplivniki aug. 7. 1. 1911. Študije zvršo v Italiji i na Radni, bogoslovje pa v Turini, Ita-

Novomešnik : Zelko Anton.

Novomešnik : Gutman Jožef.

lija, posvečen 2. julija. Prvo sveto mešo prikaže Vsegamogočnomi na Cankovi julija 9. Predgar: Oberžan Drago iz Maribora, po koga prizadevanji, gda je bio té kaplan na Cankovi, je zadobo pozvanje v dühovniški stan.

Gutman Jožef, rojen v Bogojini 25. aprila 1. 1912. Realno gimnazijo dovršo v Maribori, ravnotak v Maribori bogoslovje. Posvečen 9. julija v Maribori. Prvo sveto mešo prikaže Vsegamogočnomi 30. julija v Bogojini. Predgar: Horvat Franc, oskrbnik fare v V. Dolencih.

Horvat Jožef-Mohor, iz reda sv. Frančiška, rojen v Sebeborcih 1. 1913. jan. 8. Lüdsko šolo obiskavao v Martjancih, nižjo gimnazijo zvršo v Soboti, višjo v Ptuji i v Növom mestu, bogoslovje v Ljubljani. V frančiškánski red stopo 1. 1927. Posvečen julija 2. Prvo sv. mešo prikaže Vsegamogočnomi 9. julija v Ljubljani. Predgar: P. Odilo Hajnšek, O. F. M.

Novomešnik : Horvat Jožef-Mohor.

EVANGELIUMI MESECA JULIJA.

NEDELA PO RISALAJ PETA.

Tisti čas pravo je Jezuš svojim vučenikom: Či ne bode vaša pravica obilnejša liki pisačov i farizejov, ne pridete v nebesko kraljestvo. Čili ste, ka je povedano tim starim: Ne mori; ki pa koga vmori, pride pred sodbo. Jaz pa velim vam: vsaki, ki se srdi na svojega brata, zasluži, da pride pred sodbo; i ki pravi svojemi brati: „zanikojnjec“, zasluži, da pride pred spravišče; ki pa pravi: „brezbožnež“, zasluži, da pride v peklenki ogenj. Či zato prineseš svoj dar na oltar i tam se spomeneš, ka tvoj brat ma kaj proti tebi, ostavi tam svoj dar pred oltarom, i idi, da se prle pomiriš z bratom svojim, i zatem pridi i daruj svoj dar. Spravi se s svojim protivnikom, dokeč si ž njim ešče na poti; dá te kak protivnik ne da sodci i sodec slugi, ki bi te v temnico vrgeo. Zaistino velim ti, ne prideš odnet, dokeč ne plačaš zadnjega filejra. (Mat. 5. 20—26.)

NEDELA PO RISALAJ ŠESTA.

V tistom časi, gda je pa velika vnožina bila z Jezušom i nej mela kaj jesti, je prizvao svoje vučence i veli njim: milo mi je nad vnožinov; ar tri dni že trpijo z menov i nemajo, ka bi jeli. Če je odpustim lačne k njihovim hižam, onemorejo na poti, ar so niki zmed njih z daleka prišli. I odgovorili so njemi njevovi vučenci: Kak bi je što mogoce nasititi s krúhom v pústini? Opitao je nje: Keliko kolačov krúha mate? Ti so pravili: sedem. I zapovedao je vnožini doli sestti na zemlo; i vzeo je sedem kolačov i hvalo davši vlomo je i dao svojim vučencom, da bi je pred nje djali; i djali so je pred vnožino. Meli so túdi malo ribic. Blagoslovo je i velo túdi te pred nje djati. I jeli so i se nasitili. Nato so nabrali z ostanjenoga drtinja sedem košar. Njih pa, ki so jeli, je bilo okoli štiri jezero; i odpústo je nje. (Marko 8, 1—9.)

NEDELA PO RISALAJ SEDMA.

Tisti čas pravo je Jezuš vučencom: Varte se krivi prorokov, šteri prihajajo k vam v ovčenoj obleki, znotra so pa zgrablivi vucje. Po njihovi sadaj je bote spoznali. Je-li berejo s trnja grozdje, ali z oseta fige? Tak rodi vsakše dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slaboga sada i ne slabo drevo dobroga sada. Vsako drevo, štero ne rodi sada, se poseka i vrže v ogenj. Zato po njihovih sadaj je bote spoznali. Ne pojde vsaki, ki veli meni, Gospod, Gospod, v kraljestvo nebesko: nego, ki spuni volo Oče mojega, šteri je v nebesaj, tisti pojde v kraljestvo nebesko. (Mataj 7, 15-22.)

NEDELA PO RISALAJ OSMA.

V tistom časi, pravo je Jezuš vučenikom svojim priliko eto: Bío je niki bogat človek, ki je meo oskrbnika, i te je bio

obtoženi njemi, da razsipava blago njegovo. I zvao ga je, i pravo njemi: ka to čujem od tebe? Daj račun od svojega oskrbnništva, ar že ne bodeš mogo več oskrblavati. Velo je pa oskrbnik sam vu sebi: ka naj včinim, ar Gospod moj vkraj jemle od mene oskrbništvo? Kopati ne morem, prositi me je sram. Znam ka včinim, da me vzemejo vu hiže svoje, gda bom odstavljen od oskrbništva. Prizvavši zato vse dužnike svojega Gospoda, velo je prvomi: keliko si dužen mojemu gospodi? On je pravo: sto tün olija. I veli njemi: vzemi tvoj dužni list i dolí sedi hitro i piši petdeset. Potom veli drugomi: ti pa keliko si dužen? On je pa pravo: sto keblow pšenice. Veli njemi: vzemi tvoj list i piši osemdeset. I pohvalo je gospod krivičnoga oskrbnika, ka je spametno včino. Ar so sinovje etoga svejta spametnejši od sinov svetlosti v svojem narodi. I jaz vam velim: Pridobite si prijatele s krivičnim mamonom, da vas, gda obnemorete, sprimejo vu vekivečna prebivališča. (Luk. 16, 1—9.)

NEDELA PO RISALAJ DEVETA.

V tistom časi, gda bi se Jezuš približavao k Jeruzalemi i zagledno mesto, se je razjokao nad njim, govoreči: O, da bi spoznalo i ti, konči na ete svoj den, štera so ti na mir. Zdaj je pa skrito pred tvojimi očmi. Ar pridejo dnevi na tebe, i opašejo te tvoji neprijatelje z nasipom, i obsedejo te, i te vküp stisnejo od vsej krajov: i na tla te povalijo, i sine tvoje, ki so vu tebi, i ne nihajo v tebi kamna na kamni, zato, ka si ne spoznalo časa svojega pohodjenja. I stopivši v cerkev, je začao zganjati tiste, ki so tam odavali i kúpivali, govoreči njim: „Pisano je: Moja hiža naj bo hiža molitve, vi pa ste ž njé napravili razbojniško jamo. I včio je vsaki den vu cerkvi. (Lukač 19, 41—47.)

IZ ŽIVLENJA NAŠEGA GOSPODA JEZUŠA KRISTUŠA.

(PO MESCHERI.)

OSMERA BLAŽENSTVA.

I. Pomen osmerih blaženstv.

Osmera blaženstva so v splošnom osnovna pravila krščanskoga jakostnoga navuka i popunosti krščanskoga življenja, so jakostna načela v nasprotji s pričaküvanjom svetnoga mesijanskoga kralstva v Izraeli samom.

Jakostni navuk more najprle določiti namen življenja i nato dati tüdi sredstva i pokazati pot.

Namen je ne nieden drugi, kak ravno večna sreča i sredstva so jakostna dela v spunjavanji jakosti. Oboje nam dajo osmera blaženstva. Najprle pokažejo pot do cila v različnih jakostaj, ki so predpisane za dosego toga cila. Namen sam vsebüjejo vsa, vsako kak sebi odgovarjajoče plačilo.

II. Uvod v osmera blaženstva.

Blaženstva so vaja v jakostaj, s šterimi se v dnevnem življenji pripravljamo na večno srečo. Priprava je v začetki negativna, to je, da odstranimo ovire, potom pa pozitivna, da opravljamo jakostna dela, ki nas vodijo do plačila samoga.

V začetki nas vodijo do cila prva troja blaženstva: siromaštvo, krotkost i žalost, ar nas odvrtačo od zvünešnjih dobrin, od čemerov i od poželenja po nepravom veselji.

Nato nas pa pripravljajo, da delamo dobro bližnjemi: smilenost i mirolübnost, i sebi: pravičnost, čistost srca i lübezen do križa. Za vsako to jakost je obečana večna sreča.

PRVA BLAŽENOST.

„Blaženi siromaki v dühi, ar njihovo je nebesko kraljestvo“.

I. Pomen toga blaženstva.

„Siromaki v dühi“ pomeni kak düševno siromaštvo, ki je bilo izvoljeno po nagibi Sv. Düha ali pa iz nagibov nadnaravnoga življenja. Ka misli naš boži Zveličar s tem prvim blaženstvom, je predvsem düševno siromaštvo, to je pravilno ceniti zemelske stvari i svoje srce osloboditi od nayezanosti na zemelsko bogastvo, pa če ga što ma, ali ga nema.

Če človek nema bogastva, potom se naj ne čüti nesrečnoga zavolo toga i naj po njem neredno ne hrepene.

Če pa što ma zemelsko imanje, naj ne naveže svojega srca na nje i je ne cení preveč, naj se ne trüdi samo za to, da je obdrží i povnoži. Ravno nasprotno, naj se z malim zadovolí i naj rad zamenja zemelske dobrote za nadnaravne, večne.

II. Plačilo toga blaženstva.

Kak plačilo siromaštva v dühi nam je Zveličar obečao nebesa kak kraljestvo, to je nekaj neprimerno vekšega, lepšega, veličastnejšega i duže trpečega, kak je vse, ka more meti človek od vsega zemelskoga bogastva.

I to kraljestvo je zagotovljeno, z božov rečjov obečano, zato se pravi: „Njihovo je nebesko kraljestvo“. Tomi zemelskomi se odpovemo iz nadnaravnih pogledov, da po božoj pravičnosti dobimo v zameno nebesko.

Hvaležnost moremo zato skazati nebeskomi Zveličari, ar je s tem blaženstvom potolažo neštete vnožine siromakov i pomenjkanje trpečih s tem, da svojega srca ne navežemo na zemelske dobrote, nego je znamo vživati po božoj voli i je deliti tüdi s siromaki, da bomo mogli ž njimi vživati obečano nebesko kraljestvo.

Srečna fara, štera ma dosta pozvanj za dühovski stan; ešče bole srečna je tista, štera ma dosta novomešnikov; naj srečnejša pa je tista, štera ma goreče dühovnike za düšne pastere, Molimo za vse to.

PO VULICAJ I CESTAJ.

Brazilska kralica.

Po največjši i najprometnejši brazilski železniški progi nas pela vlak z vsov brzinov iz velemeta Sv. Pavla, v šterom služi svoj k-uj tudi na stotine i jezere Jugoslovanov, Hrvatov i Slovincov pa ešče nekaj Porabskih Slovincov poleg domačinov i zastopnikov skoro vseh narodnosti toga sveta, vseh farb i vseh jezikov. Železnica nas pela proti sevri po ednoj lepoj i velkoj ravnini. Na levo vidiš male breščeke, z zelenimi pašniki; pogosto srečaš malo ves s sirmaškimi hižami, kre njih z ogručekom i sadovnjakom. Na pravo, včasi poleg železniške proge, se süče reka Paraiba, velka skoro kak Müra, samo ka nosi vsigdar žuto blatno vodo. Na ovoj strani reke pa zagledaš velikansko ravnico, posejano z rižom. Žuto-zeleni prti lepoga riža se ti razprostirajo par kilometrov na široko i brezi konca na dugo. Na ovom kraji rižnih njiv pa se zdigavle v nebo visiko gorovje, zaraščeno z nepredirnov šumov i gostim grmovjom. Smeje se ti oko ob tom lepom razgledi. Kmečka düša se more smejati, gda vidi tak lepo i rodovitno pole, vso prepelano z vodnimi jarki za premakanje riža, ki se ti bliščijo od deleč kak srebrne niti, zašite v zeleni plašč. Velikanski deli zemle pa so ešče popunoma zapuščeni i neobdelani i človek si po pravici lejko misli, kakše čüde bi napravilo naš domači slovenski poledelec na toj radodarnoj zemli, štero nikdar nej trbej gnojiti.

Ešče dugo bi gledao skoz okno brzečega vlaka, či ne bi kapao notri v vagon gosti praj i drobtinice premoga i či mi nebi edna drobtinica tak nesrečno spadnola v oko... Mogočo sam oči zapreti. Nevola pa se mi je tak lepo notri porinola, ka sam je ne mogočo več vö spraviti i me je mantrala celo pot.

K sreči pa smo se že bližali prijaznomi mesteci, nekaj tak kak Beltinci velkomi, sedečemi na malom breščeki, z vrh šteroga nas je pozdravlala lepa cerkev. Vlak se je stavo: „Aparecida do Norte.“ Izstopimo i se napotimo po mali po bregi gor, proti cerkvi. — To je najslavnejša boža pot cele Brazilije. Tü ma svoj prestol brazilska Kralica. To ka je Brezje ali Sveta Gora pri Gorici za Slovence, Trsat ali Bistrica za Hrvate, Čensthovala za Polake, Lourdes za Francoze, Pilar za Španjolce, Pompea Loreto ali Turin za Italjane, Luhan za Argentine i Guadalupe za junaške Mehikance, — to i ešče več je Naša Gospa „Aparecida“ za Braziljance.

Vse bože poti Marijine majo navadno jako priprosti začetek, zato ka Marija rada posnema svojega Sina, ki je ponizno začno velikansko delo odrešenja človečega roda i na poniznost postavlo za podlogo svojega kraljestva na zemli, to je sveto Cerkev. Vendar pa se mi zgodovina te brazilске bože poti vidi najbolje priprosta, čitüdi za toga volo nej menje čüdežna.

„Aparecida“ pomeni prikazna, ali boukše „najdena“, zato ka so Marijo na najnavadnejši način najšli, kak se najde kajšte na sredi ceste. Čujte kak se je zgodilo:

Bilo je leta 1717. Te je ešče celo brazilsko ozemle bilo posestvo, odvisno od Portugalskih kralov, ki so te kraje vladali po svojih namestnikaj ali deželni glavaraj. V meseci septembri tistoga leta je grof Dom Pedro de Almeida de Assumar, takratni deželni poglavar, šo v svojem potúivanji skoz ves Guaratingueta z svojim spremstvom. Občinstvo te vesi je štelo gospoda poglavara kak najlepše sprejeti i pogostiti, čitúdi so srmaki bili; zatoga volo je naročilo vsem ribičom v občini, naj idejo ribe lovit, pa jih kak največ prinesejo v občinsko hižo za obed gospod grofi. (Dale.)

MISIJSKA POROČILA

La Cisterna, Chile, 1938.

Prečastiti gospodi

Precej hudi že morate biti na mene, ko se Vam do danes še nisem nikoli oglasil, čeprav mi Vi pošiljate Marijin List in Novine že nekaj let. Ne bom se opravičeval. Krivda je moja in Vas samo prosim, da mi oprostite.

Predvsem Vas opozarjam, da se več ne nahajam v Magaljanesu, kamor mi lista pošiljate, ampak v Santiago, glavnem mestu, kjer ravno končujem tretji letnik bogoslovja. Časa pa za čitanje nimam preveč. Toplo se Vam zahvalim, da ste mi lista do sedaj pošiljali. Tudi Vam čestitam na Vašem delu, ki ima tolikšen pomen posebno danes, ko je val brezverskega mišljenja zajel ves svet. V Vaših listih najdejo naši dobri očetje, naše zlate mamice, naša krepostna mladina potrebno hrano za njihove duše, oporo v težavah, luč v dvomih, orožje v bitkah s sovražniki naše sv. kat. vere. Bog naj blagoslovi Vaš trud, da bo v dušah obrodil bogate sadove večnega življenja. Z molitvijo Vas bom od tukaj tudi jaz podpiral z vročo željo, da ki oba lista hodila vedno po poti napredka v vsakem oziru.

Versko stanje v naši čilenski republiki je deloma precej žalostno. Na ozemlju, ki meri tri Jugoslavije (751 km²), živi raztresenih le 5 milijonov prebivalcev. Zaradi te raztresenosti je verska oskrba zelo težka. Skoraj ni duhovnika, ki po nedeljah in praznikih ne bi bral dve sv. maši, eno v svoji župni cerkvi, drugo pa kje drugje, včasih do 8 ali 10 km daleč. Ker je duhovnikov veliko premalo, se še najdejo ljudje, ki o veri čisto nič ne vedo.

Socijalne razmere so hudo zamotane. Na eni strani bogataši, milijonarji — na drugi pa revno, mnogokrat beraško ljudstvo, ki nima zadostnih sredstev, da se preživlja. Zato je tukaj komunistična agitacija našla plodna tla. Danes je komunizem v ljudskih masah globoko zakoreninjen, posebno v mestih. Ravno se nahajamo pred volitvami za presidenta. Tudi komunisti imajo svojega kandidata in ne daj Bog, da bi on prišel gori, ker tedaj bo Čile kmalu zaslovel kot druga Meksika!

Vendar se na drugi strani opaža na vseh straneh razveselljivo versko prebujenje. „Če je res, da ima satan že svojo fronto, ima svojo fronto tudi Kristus“. To kar je naš veliki vladika Jeglič izrekel za Slovenijo, je resnično tudi za našo republiko. Posebno mladina se prebuja, kipi, hrepeni po višjih idealih, ki niso samo zemeljski užitek, ki so nad materijo. Ravno pred tremi tedni je ona imela svoj sijajno uspeli „katehistovski kongres“, da se poglobi v resnicah naše sv. vere, da najde novih smeri, kako ponesti te resnice med najširše plasti naroda, da začne vendar že po njih živeti ter se reši propada, ki mu drugače preti.

Tudi kat. akcija je dobro organizirana ter navdušeno deluje. Po pravic torej lahko upamo v boljšo, veselejšo bodočnost. Še bo treba borb, velikih žrtev... toda zmagala bo končno le božja stvar.

Slovencev nas je tukaj malo: štirje salezijanci, sedem ali osem usmiljenk ter kvečjemu do 10 drugih Slovencev. Obratno je pa mnogo hrvaških izseljencev. V samem Santiagu jih bo menda 3.000; približno toliko tudi v Magaljanesh-u, in nekaj še raztresenih drugje. Organizirani so precej dobro, samo svojih duhovnikov nimajo, pa si jih tako zelo želijo! Menda bomo res morali mi štirje poprijeti za to delo! Bo že Bog določil kdaj in kako. Za zdaj je glavno, da se temeljito pripravimo za sv. mašniško posvečenje in za vzvišeno ter težko delo, ki nas čaka. Pomagajte nam, prosim, tudi Vi z Vašimi cenjenimi molitvami. Posebno jaz jih potrebujem, ko se nahajam pred sprejetvijo subdijakonata. G. Šnurer (iz Topolovec) končuje drugi letnik; g. Horvat in g. Sočak bosta pa, če Bog dá, začela prvi letnik prihodnjega marca.

Kot sem že zgoraj povedal, Vas v svojih molitvah ne bom pozabil. Tudi naše drage Slovenske Krajine ne bom nikoli izključil iz svojih ubogih molitev. Devet dolgih let bo kmalu odklonkalo, od kar sem se zadnjič poslavljaj od nje in se ne spominjam dneva, ko se z Jezusom ne bi bil pogovoril o nji in za njo. On in pa Marija naj jo ohranita verno, temeljito krepotno in katoliško, vdano sv. Cerkvi, Papežu in svojim duhovnim voditeljem.

S hvaležnimi in spoštovanimi pozdravi vdan v Gospodu

Martin Maroša, S. S. S.

Tudi jaz pošiljam srčne pozdrave Vam, vsem poznanim in vseh Slovenski Krajini, na katero vsak dan mislim in zanjo molim.

Priporočam se Vašim molitvam in vseh dobrih src Slovenske Krajine, da bom tako srečno dospel do svojega cilja in če Bog da, vse povrnil z molitvami in tudi z enim obiskom. Bog daj!

Franjo Schnurer.

La Cisterna, 16. III. 1939.

Prečastiti g. urednik!

V Novinah sem čteo, da ste meli novice od strašnoga potresa, ki je zadeo Čilensko republiko i da želite tudi novice slovenskih rojakov, ki se nahajajo v tom dalnom kotički zemle. G. Maroša je v pravom časi pisao v domovino, toda, četudi prepoznno, vam tudi jaz še nekaj dopišem.

Bilo je 24. jan. ob 11:35 vuri v noči, kda smo se nena doma zazibali. Obrvim smo mislili, da je bio navaden potresek, ki nas večkrat vsako leto obiše; a naskori smo bili vsi preplašeni na nogaj, pa bežali vsaki po krajšoj poti do dvorišča, kda smo vidili, da se je za istino šlo. Več kak dve minuti se je vse zibalo, toda v Santiago, kje smo se vsi Slovenci slučajno nahajali, hvala Bogi, zvün straha, ne bilo več posledic.

Drugi den opoldne smo meli prve glase od potresa, šteri je nesmileno zadeo mesta: Chillan (Čiljan), Concepción, S. Carlos, los Angeles, Talcahnano... Točne novice smo meli komaj po treh dnevaj. Bojali smo se za naše sobrate, ki so se nahajali v našem zavodi v Concepción. Pomislite, kak smo v duhi trpeli, kajti od njih nismo mogli nikaj zvediti, ne po radio, niti po zrakoplovi! Končno smo dobili tolažilno novico, da so vsi pri življenji ostali, čeravno je zavod poškodüvan do 500.000 Din vrednosti. Vsaki den so prihajale grozovite novice iz raznih mest, posebno iz Chillan, kje je ostalo celih samo 5 hiš (mesto je

melo 45.000 stanovnikov) i kje je večina prebivalcev vmrla. — Vnogo ranjenih je vmrlo pod razvalinami, ar pomoči neso dobili.

Sem slišo od ednoga gospoda, ki je šo v zrakoplovi na drugi den na mesto nesreč, da se ne da pripovedati, kak žalostne prizore je vido, jezerokrat njemi je bilo žao, da je šo ta, kajti duša se njemi je trgala, več dni je bio betežen od toga.

Nešterne vullice se neso poznale, druge pa so bile pune ruševin, da se ne dalo skoro peški hoditi, vse je bilo puno mrtvecov z razbitov glavov i razbitimi kostmi, brez kotrig, polovica tela tū i druga Bog ve kje. Se je čulo ječanje i staranje vsepovedi. V tistoj noči je vgasno posvet, samo visoki, krvavordči plameni požarov, ki so nastali tū i tam, so svetili. Vode niti za zdravila ne bilo, ešče menje pa je ostala jestvina.

Sezna, da so začeli taki kopati ranjence izpod ruševin i so je na prostom vkūp nosili. A do dopoldne drugoga dneva nikše zdravniške pomoči neso dobili, ti siromaki so cele vūre kričali zobstom za pomoč.

Koliko se je dalo, so je prenašali v Santiago, ar so hitro popravili železniško progo pa tak so vlaki donašali tiste, ki neso meli več družin, posebno vnogo dece. Toda zdravniška pomoč je prišla prepozno za vnoge, šterim so rane začele gniliti i so od toga vmrli. Po mestah je začelo že smrdeti. So bili tūdi slučaji, da so brezbožni lūdje rezali prste i roke mrtvih i kradnoli zlate prtanke pa zapestne vūre. Te je oblast na mesti postrelala, gda je zadobišala. Število mrtvih jih je od 30.000 do 50.000, ranjenih pa do 50.000.

Se razmi, da je vse kapalo, kajti zemla se je najprle trosila v edno smer, potem pa na križ i gor i dol (+), zato so v vnoгих krajaj našli reči do 20 metrov daleč od svojega prostora. Zemla je tūdi počila na več mestaj.

Proti državnoj vladi se je vnogo govorilo i ne brez zroka. Potres se je vršo ob 11. v noči, a pomoč je poslana komaj drugi den. Ve je pa oblast vidila, da se je ves promet pretrgao i s toga bi mogla sklepati, da se je nekaž grozovitoga zgodilo. Komunistična lūdska fronta je bila na vladi, zato što ne bio komunist, niti pomagati ne smeo. Pod rokov komunistov se je več milijonov penez zgūbilo, šteroga so druge države poslale na pomoč. Celo tržiti so začeli z Argentinije ino drugih držav poslane dare. Vsi katoličani, posebno zavodi, so se ponūdili, da bi sprejeli deco, ki je ostala brez družin, a z komunističnih rok neso dali mladine. Kakša vzgoja je čaka tū! Potres je prišo ravno mesec dni zatem, ka je nastopila ta lūdska vlada (24. dec.—24. jan.). V potresi nieden dūhovnik ne vmro. Gda so lūdje to vidili, so začeli v tom priznati Božo roko.

Takšo nesrečo nam je Bog poslao, skrivnostne so njegove poti, a v njega zavūpamo, pa ga molimo, naj nam pomaga pa nas reši posledic, štere seja povsod komunizem. Prosim, molite tūdi vi v te namen. — Srčno vas pozdravlja vaš vdani

Aleksander Horvat, Salezijanec.